

# Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Fjaltring Børnehus 2023



## Indledning til Fjaltring Børnehus' evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Vi startede vores børnehave 1. december 2021 og derfor er dette vores første evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Vi har løbende evalueret, gennem vores opstart, i hverdagens situationer, planlagte aktiviteter og altid med fokus på formålet med evalueringen, indsamling og dokumentation og til sidst analyse og evt. justering af vores pædagogiske praksis.

Vi vil gerne, at arbejdet med de styrkede læreplaner og evalueringen af vores pædagogiske praksis bliver en implementeret og naturlig del af vores hverdag. Det arbejder vi på gennem oplæg, drøftelser på ugemøder, p-møder, pædagogiske dage, ved inddragelse af forældrene og øvelse i praksis. Vi forsøger at skabe et miljø, hvor evalueringen bliver en naturlig del af vores arbejde.

Vil vi udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø og evalueringen er en løbende proces altid med udgangspunkt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag, som er beskrevet i den pædagogiske læreplan:

- Børnesyn
- Dannelse og Børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng til børnehaveklassen



---

## Arbejdet med den pædagogiske læreplan



---

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

***Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51***

---

### Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har helt naturligt i forbindelse med opstarten af vores børnehave haft fokus på at få etableret en tryk hverdag for alle børn. Her har hverdagens rutiner og det at bygge en ny kultur op været i fokus. Derudover har vi løbende evalueret forskellige områder blandt andet har følgende haft særligt fokus:

1. Egne potentialer – det man kan selv, skal man selv.
2. Afleveringer – samarbejdet om ”den gode aflevering”
3. Morgenstund – hvordan er det rum børnene møder ind til
4. Rutine omkring formiddagsmad eller ej.
5. Fri leg/at følge børnenes spor versus voksenstyret aktivitet – hvad vægter vi, hvordan og hvornår.

---

### Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har i 2022 dokumenteret vores hverdag gennem en bog, som vi kalder ”husets bog”. Personale og børn skrev og tegnede hverdagens aktiviteter i den. På vores p-møder har vi løbende evalueret og bogen har

ikke den effekt, som var hensigten. Vi ønskede at bruge den som et arbejdsredskab, så vi kunne evaluere ud fra det vi havde dokumenteret. Det er ikke lykkedes at implementere bogen i hverdagen, som vi havde tiltænkt det. Vi har valgt at bruge en anden måde at dokumentere og evaluere på. Fra 2023 har vi valgt at dokumentere gennem børnemosaikker. Dette har vi fået implementeret i løbet af foråret 2023, og vi øver os stadig, men det fungerer som et godt værktøj, som kan bruges af alle både børn, forældre og personale. Derudover begynder vi at bruge *Tegn på læring* for at udvikle vores evaluerende pædagogiske praksis.

Vi evaluerer vores pædagogiske praksis på vores ugemøder og p-møder en gang om måneden, men det sker også naturligt i vores overleveringer i hverdagen. Her sætter vi fokus på de tiltag vi har sat i gang, analyserer og justerer. "Husets bog" bruger vi stadig, men kun som personalebog til interne beskeder, kalender osv. Sammen med børnemosaikkerne og vores *Tegn på læring* skemaer skal fungere som dokumentation, som vi kan bruge i analysen inden vi justerer.

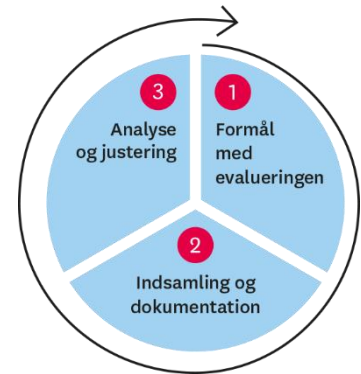
Vi er altså ved at etablere en systematisk evalueringskultur, hvor vi fast evaluerer på vores p-møder med udgangspunkt i vores dokumentation fra "husets bog", vores *Tegn på læring* skemaer og vores ugemøder.

---

### Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har arbejdet med vores skriftlige læreplan på vores p- møder, men mere grundigt på vores pædagogiske dag. Vi har planlagt to pædagogiske møder om året. Vi har som nyopstartet institution endnu ikke fundet en systematisk evalueringskultur, men vi er ved at finde en form der fungerer. Blandt andet har vi indført ugemøder. Her samler lederen op på ugen der er gået sammen med en medarbejder. Vi evaluerer fælles til vores p-møder. Den store evaluering af vores læreplaner finder sted hvert andet år.

## Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eks:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

***Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51***

---

## Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Formålet med de evalueringer vi har gennemført, var at sætte fokus på følgende områder i vores pædagogiske læringsmiljø:

1. Egne potentialer – det man kan selv, skal man selv.
2. Afleveringer – samarbejdet om ”den gode aflevering”:
3. Morgenstund – hvordan er det rum børnene møder ind til
4. Rutine omkring formiddagsmad eller ej.
5. Fri leg/at følge børnenes spor versus voksenstyret aktivitet – hvad vægter vi, hvordan og hvornår.

Netop for at understøtte udviklingen af vores pædagogiske praksis lavede vi disse evalueringer og det gav os tid til at vurdere vores indsatser, vores pædagogiske praksis, den struktur og de rutiner vi laver for vores børn og den kultur vi er i gang med at bygge op og skabe sammen i vores nye børnehave.

Det vi var nysgerrige på, var det der undrede os og det der udfordrede os, men også det vi ikke nødvendigvis var enige om, her var vi nysgerrige på hinanden. Vi stillede følgende spørgsmål til hver af de temaer vi løbende har evalueret på:

1. Hvor meget skal man kunne selv og hvornår?
2. Hvordan skaber vi den gode aflevering for hvert enkelt barn?
3. Hvordan skaber vi et rum, som er optimalt for alle at møde ind i?
4. Hvordan skaber vi rammen om det gode formiddagsmåltid? – og hvad er det gode formiddagsmåltid?
5. Hvor meget fri leg og hvor meget voksenstyret aktivitet og hvordan?

---

## Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Samtaler med forældre der mundende ud i aftaler omkring det enkelte barn

Sparring på tværs af personalet gennem ”Husets bog”, vores ugemøder og p-møder.

Observationer af den frie leg (dokumenteret med skitser og noter)

Eksempel på observation og spørgsmål til den frie leg: Børnene leger at de er forskellige dyr. Der er en der fører an i legen, de andre følger med, der er et par stykker der står udenfor legen, de bliver aldrig et dyr og kommer ikke med i legen. Hvorfor er de ikke med? Hvordan kan vi guide dem?

Eksempel på observation og spørgsmål til voksenstyret aktivitet: Vi skal klippe kyllinger ud til påske. Vi skal lime dem på en karton. Vi skal så karse i den. Et barn vil ikke klippe en kylling, men en dino, et andet

barn vil lave en disko kylling der er pink med glimmer på. Men den voksne havde forestillet sig en gul kylling med rødt næb og fjer. Hvornår bliver det skabelonpædagogik? Skal børnene klippe en gul kylling?

Tegninger og fotos fra/af børnene: barn der sidder og hygger sig med at spise formiddagsmad alene. En voksen der ser lidt sur ud og afbryder den frie leg, vinkevinduet – når vi siger farvel.

Børnesamtale om leg og faste aktiviteter: Eksempler på udtalelser fra børnene: "Jeg kan bare ikke lide når de voksne afbryder vores leg", "Jeg elsker samling for så ved jeg, hvad jeg skal lave",

---

## Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

1. Egne potentialer – det man kan selv, skal man selv: resultatet af vores analyse viser, at vi skal huske ikke at vurdere børnene ud fra deres alder. Det er nemt at tænke "du er 5 år, du er den største her, så det kan du godt" – hvis barnet faktisk ikke har lært det endnu, så er barnets alder underordnet. Vores forventninger til hvad et barn skal kunne, når det har en bestemt alder er forskellige, det er forskellige børn fra forskellige hjem og derfor er det vigtigt at tage afsæt i der hvor barnet er lige nu udviklingsmæssigt.

2. Afleveringer – samarbejdet om "den gode aflevering":

3. Morgenstund – hvordan er det rum børnene møder ind til

Punkt 2 og 3 hænger sammen. Vi oplevede børn der havde svært ved at blive afleveret. At vinke farvel blev et ritual der ikke fungerede og at morgenstunden blev påvirket af det.

4. Rutine omkring formiddagsmad eller ej: Vi oplever at børnene har behov for struktur omkring formiddagsmaden, men vi har svært ved at finde en model der virker, fordi de bliver afleveret på meget forskellige tidspunkter og derfor også er sultne på helt forskellige tidspunkter. Det skaber en uro omkring madpakkerne, som vi gerne vil have ændret.

5. Fri leg/at følge børnenes spor versus voksenstyret aktivitet – hvad vægter vi, hvordan og hvornår:

Vi oplever, at børnene er meget gode i den frie leg f.eks., leger de rollelege. Men hvordan guider vi dem så alle er med. Gennem observationer oplever vi, at det er de samme børn der har hovedrollen i legen/er kaptajn og fører an. Det sker at børnene af forskellige grunde falder ud af legen enten fordi de står lidt tilbage eller fordi de skal styre det hele og det bliver for svært.

---

## Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

1. Egne potentialer – det man kan selv, skal man selv: På hvert p-møde drøfter vi børnenes udvikling, indsats og mål. Det er blevet et redskab til at kunne forstå det enkelte barn bedre og på den måde være tydelige omkring, hvad vi forventer af barnet, hvad indsatsen er lige nu og hvad målet er. Det har givet mere overskud for alle til at se på barnets potentialer og fokusere på det der er vigtigt at lære for netop dette barn.
2. Afleveringer – samarbejdet om "den gode aflevering": Vi tog fat på at prøve at ændre praksis omkring hele vores aflevering og morgenstund. Vinkevinduet blev til et undre-vindue/krea vindue og der blev i stedet sagt farvel i døren. På samme tid med dette tiltag lavede vi aftaler omkring det enkelte barn, så det er tydeligt for dem hvad de skal i gang med lige når de er afleveret. Det er individuelle aftaler, som er ret detaljerede og skaber ro og genkendelighed for børnene. Vi justerede så der blev afleveret i døren i stedet for i vinkevinduet.
3. Morgenstund – hvordan er det rum børnene møder ind til: Vi venter med at starte med vores samling til alle er mødt ind, vi har det fået justeret så alle er der senest kl. 9. Det betyder meget at starte sammen. Børnene møder ind meget forskudt men det er vigtigt, at de der møder tidligt, ikke går og venter på samlingen kl.9, så der er gang i aktiviteter allerede fra morgenen. Vi lavede også individuelle aftaler omkring, hvordan det fungerer bedst lige når der er sagt farvel. Er det at sidde stille med en voksen, er det at komme i gang med en aktivitet med det samme og i så fald hvilken.
4. Rutine om formiddagsmad eller ej: Formiddagsmåltidet er et tilbud, men det er madpakken der findes frem mellem aflevering og kl. 9. Det er aftalt med forældrene, at de selv skal sørge for ekstra mad, hvis det er nødvendigt og at det er muligt at dele madpakken op. I køleskabet er der lavet hylde til de forskellige måltider. Formiddagsmaden er efter vores evaluering ikke længere et fast fælles måltid, men en mulighed for at gå i køkkenet og hygge med madpakken. Det er ok at gå ud og sætte sig med madpakken, men barnet skal selv sætte madpakken på plads igen.
5. Fri leg og voksenstyret aktivitet: Vi har samling som en voksenstyret aktivitet med fokus på forskellige temaer som er planlagt. Men vi har efter evalueringen justeret så samlingen også kan foregå midt i en leg, hvor vi samles. Vi laver en form for "samling" – fysisk samles vi, alle bliver hørt og vi sætter ord på, hvem der vil være hvad i legen eller hvad der foregår lige nu og så laver vi aftaler. Vi kan guide børnene så samlingen kan blive et trygt udgangspunkt/basen i legen. Et sted man altid kan vende tilbage til. På den måde får alle en aktiv vigtig rolle i legen, så ingen kommer til at stå udenfor.



---

## Inddragelse af forældrebestyrelsen



---

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

***Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52***

---

### Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrene har i nogen grad været inddraget i vores evaluering af hverdagen, men især med fokus på selve opstarten af børnehuset, hvor det har været vigtigt for os at drøfte, hvilken kultur vi gerne vil skabe sammen. Her har vi været omkring forskellige emner blandt andet ”Struktur og rutiner i hverdagen” og ”Den frie leg”

Det har skabt spændende diskussioner i samarbejdet omkring børnene og også helt praktiske spørgsmål er blevet drøftet. Som f.eks. hvorfor er det vigtigt at være en del af samling kl. 9 og hvornår ”går dagen i gang” – det har skabt åbenhed om det pædagogiske arbejdet og styrket de pædagogiske læreplaners synlighed. På vores pædagogiske dag har forældre været repræsenteret og været inddraget i ændringer og justeringer af den daglige praksis.

Vi startede med at bruge piktogrammer for at skabe synlighed omkring den struktur vi ønskede at bygge op i hverdagen og understøtte det verbale og være et visuelt hjælpemiddel, men efter at have analyseret på denne indsats viste det sig at skabe mere ro og overblik uden brug af piktogrammer, da alle nu kendte

strukturen. Det er et eksempel på at forældrene helt konkret har været involveret i den pædagogiske praksis og har haft indflydelse på at den blev ændret.

Derudover har forældrene været aktivt inddraget i forhold til at drøfte den frie leg, personalet har lavet observationer og efterfølgende har vi justeret, så vi er meget obs på, hvornår vi følger børnenes spor i den frie leg og hvornår vi stopper den og hvorfor. Det har vi efterfølgende lavet vores egen model for. Vi kan lave en "samling" i legen og evt. "en base", hvis det er nødvendigt.

---

---

## Det fremadrettede arbejde



"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale."

*Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51*

---

### Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fremadrettet arbejde med vores fysiske rammer indendørs. Vi har netop fået akustikloft op i hele opholdsrummet, men det ønsker vi også i garderoben. Derudover vil vi lave flere rum i rummet, så det er muligt at trække sig til en aktivitet i samme rum, men alligevel have mulighed for at sidde med det selv. Det



oplever vi, at børnene kan have behov for. Så evt. skillevægge og inddeling af legehjørner der indbyder til forskellige aktiviteter.

Vi vil fremadrettet arbejde på at vores ture ud af huset bliver en mere fast del af vores hverdag. Vi oplever at flere børn ikke oplever gåturene som hyggelige. Vi vil gerne skabe hyggelige gåture, hvor man i ro kan opleve sammen. Så fremadrettet vil vi arbejde med: "Gåture – hvordan får alle en god oplevelse"

Vi vil uden tvivl arbejde videre med vores pædagogiske praksis omkring den frie leg og følge børnenes spor, men også skabe gode voksenstyrede meningsfulde aktiviteter der er inspirerende for børnene. Vi er meget nysgerrige på entreprenørskabs pædagogikken, som vi gerne vil udforske.

---

### **Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?**

Vi oplever, at vi siden opstarten af børnehaven 1. dec. 2021 har lært rigtig meget, vi har endnu ikke en systematisk evalueringskultur, men vi arbejder målrettet og vi oplever at vi her i foråret 2023 er ved at finde en form i forhold til at indsamle dokumentation, analysere på praksis og justere. Vi holder fast i vores ugemøder, månedlige personalemøder, vores pædagogiske dage. Vores arbejde med børnemosaikker og *Tegn på læring* vil vi evaluere på løbende for at se om det er en god måde at evaluere vores pædagogiske praksis på.

---

### **Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?**

På baggrund af denne evaluering vil vi justere dele af vores "Evalueringskultur" i vores skriftlige læreplan. Vi bruger ikke vores "Husets bog" som tiltænkt, men er i stedet begyndt at bruge børnemosaikker, Tegn på læring og evalueringscirkelen. Derudover har vi øget den tid vi bruger på sparring og evaluering, så personalet nu mødes på skift til kortere ugemøder, som vi samler op på til månedens personalemøde. Så der er dele omkring evalueringskultur vi vil ændre. Derudover arbejder vi videre på at etablere en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø og som er implementeret i hverdagen. Det er vigtigt for os at skabe ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af læringsmiljøet. Altid arbejder vi med udgangspunkt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag, som er beskrevet i den pædagogiske læreplan.

